

Silivri ve Hukuk Dersleri

Ergenekon'un hukuksal boyutuyla ilgili olarak tüm bu iç ve dış gelişmeler sürerken, kuşkusuz konunun bir de insancıl boyutu var. Silivri'de aylardır tutuklu olarak davayı bekleyen saygın kişiler var. Silivri adeta bir akademik dünyaya dönüştü. Silivri Tutukevi'nde bir "TC Silivri Üniversitesi" kolaylıkla kurulabilir.

Dr. Alev COŞKUN

Adına "Ergenekon" adı verilen davanın 12. dalgasına geçen nisan ayında ulaşıldı. Ucu açık olan bu davada daha kaç dalga gerçekleşecek ve daha kaç iddianame yazılacak, henüz bilinmiyor...

Ergenekon hakkında yazı yazmak da epeyce güçleşti. Bir yanda süren bir dava var, diğer yanda da liberal diye adlandırılan yazarların baskısı... Ergenekon'u eleştiren yaklaşımlara hemen "darbeci" ya da demokrasi karşıtı olmak yaftası yapıştırılıyor.

Ancak 12. dalgada özellikle üniversite rektörleri ve öğretim üyelerinin tutuklanması, yakında kaybettiğimiz ÇYDD Başkanı değerli yurtsever **Türkan Saylan**'a reva görülen davranışlar yandaş basın kuruluşlarındaki gazetecileri bile ürkütü. Ergenekon'un sert yöntemlerine karşı yazılar yazmalarına neden oldu, hatta "**Bu kadar da olmaz**" deme noktasına geldiler.

Bu noktada gerek içte, gerekse dışta davanın hukuksal boyutunu ilgilendiren açıklamaların yapılması yoğunlaştı. Bu yazımızda bu hukuk dersleri üzerinde kısaca duracağız.

Birincisi; Anayasa Mahkemesi Başkanı **Haşim Kılıç**'ın, Anayasa Mahkemesi'nin 47. kuruluş yıldönümü töreninde yaptığı konuşmadır. Sayın Kılıç direkt olarak Ergenekon davasına gönderme yaparak şunları söyledi:

"Yargı kararı olmadan suçlu ilan edilen insanların onurları yok edilmektedir. Bu bir insanlık suçudur. Yasaları uygulama aşamasındaki özensizlikler, insanların haysiyet ve şerefi üzerinde onarılması güç yaralar açmaktadır... Yok edilen insanlık onurunun doğurduğu öfke, demokrasi-den ve hukuk devletinden intikam

alma duygusuna dönüşmeden, gerekli olan her türlü düzenleme acilen yapılmalıdır."

Aynı günlerde Türkiye'deki 57 baro başkanı, Türkiye Barolar Birliği Başkanı ve ülkemizde kabul gören en üst düzeydeki ceza hukuku uzmanları (11 ceza hukuku profesörü ve 3 ceza hukuku doçenti) ortak imzaladıkları çok önemli bir bildiriye "**Hukuk Devleti İçin Kamuoyuna Duyuru**" başlığıyla yayımladılar.

Baro başkanları ve saygın ceza hukuku uzmanları, herkes için vazgeçilmez temel hak ve özgürlüklerin ve geleceğimizin güvencesi olan **hukuk devleti** için açıklanan bu bildirimlerinde hukuk devleti için vazgeçilmez nitelikteki 50 maddeyi art arda sıraladılar. **Anayasa** ve **Ceza Muhakemesi Yasası**'nın yanında **Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi** ve Türkiye'nin taraf olduğu tüm uluslararası sözleşmelere göre herkesin "**kişi hürriyeti ve güvenliğine sahip olduğu**" hatırlatılarak, özetle şu uyarılarda bulunuldu:

Sanıktan delile gidilemez

• Basın ve yayın organları kesin hükümle mahkûm olmamış kişileri toplum gözünde suçlu ilan edecek yayınlar yapamaz. Gizlilik kapsamındaki delillerin basın ve yayın organlarında günlerce yayımlanması vahim (ağır) bir hukuk ihlalidir.

• Çağdaş ceza yargılamasında sanıktan delile gidilemez.

• Gizli tanık beyanı, adil yargılanmayı etkileyecek şekilde kullanılamaz. Gizli tanığın beyanına yalnızca yan delil olarak başvurulabilir.

• Bir soruşturmada kişinin ifade vermesi gerektiğinde, onun davet edilerek ifadesinin alınması esastır. Kişinin, ifade vermek için yakalanması ve gözaltına alınması hukuka aykırıdır.

• Telefon dinleme tedbiri kişinin özel hayatına bir müdahale olduğu için, kanundaki şartların tamamı oluşmadan uygulanmamalıdır.

• Yargıtay kararlarınca da ortaya konulduğu üzere telefon dinleme tutanakları maddi delillerle desteklenmediği sürece delil olarak kabul edilemez.

• Bir soruşturma, toplumu sürekli tedirgin edecek, bireyleri endişeye sürükleyecek yaygınlık, genişlik ve süreklilikte yapılamaz.

• Ceza davaları her türlü anayasal ve yasal güvence sağlanarak, en kısa sürede bitirilmelidir. Aylarca tutuklu kalınarak duruşma beklemek, adil yargılama ile bağdaşmaz.

Bu önlemler ve kurallar hukuk devleti ilkeleri içinde sıralanıyor ve adeta ceza hukukçuları için bir rehber niteliği taşıyan bu bildiri şöyle sonuçlanıyor:

"Ceza yargılaması kurallarına uyulmaması suçtur. Kurallara uymayanlar hakkında soruşturma başlatılması gerekir. Hukuk devleti başka türlü korunamaz. Yargıya güven başka türlü sağlanamaz."

Bu bildirinin etkileri sürerken Yargıtay Onursal Başkanı **Sami Selçuk** da "Ergenekon" kitabını yayımladı.

Sami Selçuk "**Adıyla Siyasallaşan Bir Dava - Ergenekon**" adlı kitabında aynen şöyle diyor:

"Ergenekon davası siyasi bir davadır. Suç siyasi diye dava siyasallaştırılamaz. Dava A'dan Z'ye siyasallaştırılmıştır."

Uzun yıllar Yargıtay başkanlığı yapan ceza hukukçusu Dr. Sami Selçuk, Ergenekon davasını ünlü "**Dreyfus**" davasına benzetiyor ve Ergenekon davasının baştan kirletildiğine işaret ediyor.

Tam bu kitaplar, bildiriler ve konuşmalar tartışılırken **Amerikan Dışişleri Bakanlığı** da mayıs ayında yayımlanan yıllık terör raporunda, Ergenekon davasının ayrıntılarını şüphe verici bulduğunu belirtti ve "**Ergenekon'un bir terörist organizasyon olarak örgüt varlığı tartışmalıdır**" denildi. (2 Mayıs 2009, Milliyet)

'Kuşku verici'

Sözünü ettiğimiz raporda Ergenekon soruşturması için "**murky**" kelimesi kullanılıyor. **Redhouse Sözlüğü** dahil İngilizce sözcükler bu kelimeyi "**karanlık, kuşku verecek şekilde bulanık, anlaşılmasız güç**" olarak tanımlıyor. Hatta, bu kelime

İngilizcede eşanlamlı olarak "**şüpheli, belirsiz, iç karartıcı, kirlili**" tanımlarına da tekabül etmektedir.

Anımsanacağı üzere, Şubat 2009'da da Amerikan Senatosu **İnsan Hakları Raporu** yayımlanmıştı. Bu raporda, Ergenekon soruşturmasından "**...aralarında saygın işadamları, gazeteciler ve eski askerlerin de bulunduğu 90 kişinin**" ve "**...bazı basın mensupları ve hükümeti eleştiren çevrelerin tutuklandığı, bu nedenle tutukluların siyasi amaçlı olduğunun düşünüldüğü, pek çok kişinin hiçbir neden açıklanmadan aylarca gözaltında kaldığı**" belirtilmişti.

Hatta, Nisan 2009'da, ABD Başkanı **Obama**'nın ziyaretinden önce Ankara'ya gelen ABD Dışişleri Bakanı **H. Clinton**'a, Başbakan **Erdogan** bu rapordan söz ederek şikâyetçi olmuştu.

Bu gelişmeler sürerken, **Avrupa Birliği (AB) Parlamentosu**, mayıs ayı başında Türkiye konulu bir toplantı düzenledi. Eleştiri dozu epeyce yüksek geçen "**Türkiye'de Demokratik Süreç**" başlıklı oturumda AB genişlemeden sorumlu üyesi **Olli Rehn**, Ergenekon konusunun AB tarafından yakın takip altında olduğunu belirtti. Ergenekon davasının önemine vurgu yapan Rehn, süreçteki kimi kuşukları şöyle dile getirdi:

"Ergenekon soruşturmasının son dalgalarında hukukun üstünlüğü ilkesinin tam olarak uygulanıp uygulanmadığı ya da tutukluların ardında başka bazı siyasi amaçların olup olmadığı sorgulanabilir... Gelişmeleri çok yakından izliyoruz ve bu konuya sonbahardaki ilerleme raporunda mutlaka yer vereceğiz."

Bu paragraf, AB'nin Ergenekon uygulamalarını mercek altına aldığı göstermektedir.

İnsancıl boyut

Ergenekon'un hukuksal boyutuyla ilgili olarak tüm bu iç ve dış gelişmeler sürerken, kuşkusuz konunun bir de insancıl boyutu var. Silivri'de aylardır tutuklu olarak davayı bekleyen saygın kişiler var.

Silivri adeta bir akademik dünyaya dönüştü. Silivri Tutukevi'nde bir "**TC Silivri Üniversitesi**" kolaylıkla kurulabilir.

Dünyaca ünlü böbrek ve karaciğer "**plantasyon**" cerrahı, Başkent Üniversitesi gibi çağdaş bir eğitim kurumunu yaratan Rektör **Mehmet Haberal** içeridedir.

Türkiye'nin üç çağdaş üniversitesinin yaratılmasında büyük katkıları olan üç ünlü rektör ve bilim adamı, Uludağ Üniversitesi eski Rektörü Prof. Dr. **Mustafa Yurtkuran**, 19 Mayıs Üniversitesi eski Rektörü Prof. Dr. **Ferit Bernay** ve Malatya İnönü Üniversitesi eski Rektörü Prof. Dr. **Fatih Hilmioglu** tutuklandılar ve içerideler.

Değerli bilim adamı, ekonomist ve AB uzmanı sevgili dostum Prof. Dr. **Erol Manisalı** tutuklandı ve içeride.

Türkiye'de kamu hukuku, özellikle partiler hukuku üzerinde derinlemesine bilgi sahibi, yüzlerce makale ve onlarca kitabın yazarı, İşçi Partisi Genel Başkanı Dr. **Doğu Perinçek** neredeyse bir yıldır içeridedir. Esenyurt'u çağdaş bir kent yapan Dr. **Gürbüz Çapan** içeridedir. Yılların gazetecisi ve televizyoncusu **Tuncay Özkan** içeridedir.

Dostum, mesai arkadaşım, değerli gazeteci, yüzlerce makale ve onlarca kitabın yazarı Sevgili **Mustafa Balbay** 82 gündür tutukludur.

Tüm bu saygın bilim adamları, tüm bu gazeteciler bir araya gelseler, Silivri'de ciddi bir üniversite oluşturabilirler.

Ancak bu bilim adamları, henüz tutuklanma nedenlerini dahi bilmiyorlar. Böylesi bir durum hukuk devletinde, AB'ye girmek isteyen bir ülkede olabilir mi?

İnsanlığa hizmetten başka bir amaçları olmayan, üniversitelerinde binlerce öğrenci, doktor, doçent, profesör yetiştiren bu bilim adamlarının, Türkiye'nin her il ve ilçesinde örgütü olan İşçi Partisi Genel Başkanı Dr. Perinçek, Dr Gürbüz Çapan, gazeteciler Özkan ve Sevgili Balbay'ın içeride tutulmaları, yukarıda da belirttiğimiz gibi dalga dalga bütün dünya kamuoyunda, Amerika ve Avrupa'da etkilerini sürdürecektir. Kuşkusuz bu tutumlar Türkiye için olumsuz sonuçlar yaratacaktır.

Temel hukuk kuralları ve temel hak ve özgürlüklere saygı, hukuk devletinin en temel işlevi ve görevidir.

İçeride ve dışarıda giderek yoğunlaşan hukuk derslerine dikkatle ve özenle eğilmemiz gerekiyor.

el ele, coşkuya...

çocuk oyunları

Sanat, müzik, eğlence...

ak Oyunları
vali" ile dayanışma

İYİS 2009 • Saat: 10.00 – 15.00

rim-Bal Satarım, Kutu Kutu Pense,
Başı, Saklambaç, Körebe, Sek Sek, İstöp,
, Mendil Kapmaca, İp Atlama, Elim Sende

2009 Saat: 10.00

ın Oyuncak ve Kitap Değişimi
inik Sevgi Yolu

erler ile eğlence

Mavi
• Vasıf Çınar Meydanı • Saat: 20.30

ia Ekspres
• Alsancak İskelesi • Saat: 20.00

m Tekin – Badem
/ Gündoğdu Meydanı • Saat: 21.00

sanat@konak.bel.tr